

Elke WUR - wetenschapper moet nadrukkelijker stilstaan bij biodiversiteit

Liesje Mommer, aanvoerder van het Wageningen Biodiversity Initiative en hoogleraar Ondergrondse Ecologie, reageert op recente, somber stemmende nieuwsberichten. Tekst Marieke Enter • Foto Shutterstock

De Nederlandse klimaat- en natuurplannen zijn volstrekt onvoldoende om de wettelijke klimaat-, natuur- en milieudoelen te halen, meldde het Planbureau voor de Leefomgeving onlangs. Ook is de Rode Lijst van bedreigde dieren, planten en schimmels wéér langer geworden. En: vermoedelijk zijn de koraalriffen het kantelpunt al gepasseerd waarop herstel nog mogelijk is, wat de mens ook doet.

Maken dergelijke nieuwsberichten je niet moedeloos?

‘Nee, eerder strijdlustiger. Ik maak me zeer grote zorgen. Alle wetenschappelijke rapporten geven aan dat de figuurlijke Jenga-toren van biodiversiteit begint te wankelen. De mens kan niet leven zonder natuur. Het is onze grootste bondgenoot voor voedselproductie, schoon water, schone lucht en vruchtbare bodem en niet te vergeten voor onze gezondheid en in de strijd tegen klimaatverandering. Ik vind dat WUR, als leading topinstituut in landbouw, voedsel en milieu, een enorme taak heeft om bij te dragen aan de oplossingsrichtingen.’

Hoe zie je die taak?

‘In vrijwel al onze werkgebieden moeten we nadrukkelijker stilstaan bij de consequenties van onze voorstellen voor de biodiversiteit. En ons ook afvragen hoe we de situatie kunnen verbeteren; hoe we *unintended consequences* van bepaald beleid of bepaalde technologieën alsnog kunnen oplossen. Dat impliceert dat wetenschappers vraagstukken niet alleen bekijken vanuit hun eigen vakgebied, maar er ook andere disciplines bij betrekken, ook als er druk op staat, als er bijvoorbeeld rapporten geschreven moeten worden waarvan de vraagstelling nogal beperkt is.’

Trekt WUR dan niet een te grote broek aan?

‘Dit is juist waarvoor WUR aan de lat staat! Het vraagstuk is enorm complex; de achteruitgang van de soorten gaat over heel veel drukfactoren waar de mens een rol

in heeft. We moeten de balans zien te vinden: hoe gaan we zo om met het landschap dat het gezond is voor de mens én voor de planeet? Als wij al niet in staat zijn om die puzzel te leggen van welke stappen op welke tijdsschalen gezet moeten worden, hoe kunnen we dan verwachten dat politici dat wel doen?’

Ga je dan niet voorbij aan de realiteit van hoge werkdruk, strak geformuleerde onderzoeksopdrachten en financiering die in toenemende mate onder druk staat?

‘Dat wringt inderdaad – en toch moet het. Ik citeer graag Jane Goodall: ‘Wat je doet, maakt verschil. Het is aan jou om te beslissen wat voor verschil je wilt maken’. Je kunt elke dag een keuze maken. Ik weet dat het vaak moeilijk is. Maar het is de moeite waard om die extra stap te zetten. Ik wil graag één klein, positief ding noemen. Ik heb zitten grasduinen in dat rapport over de Rode Lijst: er gaan ook dingen beter. Een icoonsoort zoals de groene zeeschildpad staat er bijvoorbeeld veel beter voor. Dus natuurbescherming werkt wel; herstel is niet onmogelijk. De mens moet alleen veel beter z’n best doen, en gauw ook. Wat mij betreft betrekken we dat ook op onszelf hier in Wageningen.’ ■